Donderdag 12 December 1946

DAGBLAD

63ste Jaargang No. 4985

AMIGOE DI CURAÇAO

mentsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE:
Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad
Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I
Voor Aruba I E Croes. Postbus 14. Oranjestad: tel. 38.

Leon Blum Leider Nationale Unie in Frankrijk ?

Militaire Putsch in Venezuela

EINDELIJK EEN PRESIDENT?

Een gezaghebbende bron van het Palais Bourbon verklaarde, dat de politieke leiders eindelijk tot overeenstemming gekomen zijn omtrent een candidaat voor het President- en Premierschap van de tussentijdse regering.

De keuze is gevallen op den Radicaal-Socialistische afgevaardigde, Jvon Delbos, Oorspronkelijk was vastgesteld dat de wetgevende vergadering Donderdag wederom zou trachten een nieuwe tussentijdse regering te vormen, door alsdan te stemmen op hetzij den Socialist Paul Ramadi of den Radicaal-Socialist Yvon Delbos. Vincent Auriol, voorzitter van de wetgevende vergadering, die reeds twee weken lang aan het trachten is om de ministeriële crisis op te lossen, zeide dat de partijen hem officieelop de hoogte zouden moeten stellen van de keuze van hun candidaat uiterlijk Donderdag om 11 uur. Auriol zeide niet wien hij de meeste kans gaf Delbos of Ramadi.

Auriol verklaarde, dat hij Donderdag in de namiddag de Wetgevende Vergadering bijeen zou roepen, nadat de politieke leiders wederom in een serie conferenties tot generlei overeenstemming waren gekomen, omtrent het programma van de nieuwe regering of omtrent de vraag welke partijen er deel aan zouden nemen. Hierdoor zou het voor hem die verkozen werd, een bijna onmogelijke taak zijn een cabinet te vormen. De besprekingen van Woensdag tussen de partijen liepen wederom dood op niets uit doordat er geen overeenstemming bereikt kon worden over de verlaging der militaire uitgaven en over de politiek van de door de staat gecontroleerde economie.

De communisten kwamen na de bekendmaking van Auriol in spoed bijeen en verklaarden dat zij afwijzend staan tegenover Auriols voorstel om een oplossing te zoeken voordat over het regeringsprogramma overeenstemming is bereikt. Ook verklaarden zij iedere verantwoordelijkheid van zich af te wijzen over het feit dat er een maand nadat de huidige Wetgevende Vergadering bijeenkwam, nog geen regering gevormd zal zijn (Parijs, (AP) 11.12)

TEGEN NATIONALE UNIE.

De MPR heeft verkaard, dat Cchuman alleen kans zou maken, zo er geen tegencandidaat was. De Communisten hebben ook medegedeeld, dat zij voor Blum zullen stemmen, doch zij zijn tegen Nationale Unie. Zi willen niet samenwerken met de rechtsen. Blum heeft dus nu, nog voordat de Kamer bijeenkomt kans op de stemmen van zijn eigen partij, van de Communisten, van de MRP, van de rechtse groepen en van dem eeste radicale Socialisten. Het lijkt niet meer mogelijk dat hij niet voldoende stemmen zal halen (Parijs, (AP) 12.12).

VERWIKKELINGEN IN VENEZUELA.

Volgens de AP-telegrammen, gingen er Dinsdag op Trinidad geruchten de ronde, als zou er in Venezuela een opstand zijn uitgebroken.

Uit Bogotá werd later bericht, dat de geruchten van Trinidad werden bevestigd door radio-uitzendingen uit Caracas. Men kan opmaken, dat er iets gaande was.

Latere berichten uit Caracas meldden, dat van de vliegbasis op Maracay twee militaire vliegtuigen heimelijk waren opgestegen. Een dezer vliegtuigen kwam boven Caracas en wierp in de nabijheid van het Paleis Miraflores, het verblijf van den President, een bom, zonder schade te veroorzaken. Toen men het afweergeschut tegen het vliegtuig richtte nam het de vlucht. Het andere vliegtuig werd meer in het binnenland gesignaleerd.

Men meldt verder dat de op-

Trok hij aan de touwtjes?

standelingen bij zonsopgang de luchtbasis te Maracay overrompelden. De bom die op het paleis van den president werd geworpen, was een 25-ponder.

Een andere bom kwam terecht in de tuin van het hotel van Maracay, terwijl ook op het vliegveld van de Luchtvaartschool bommen werden geworpen, zonder dat echter schade veroorzaakt werd, terwijl er ook geen gewonden of doden vielen.

Iets na de middag deelde President Rómulo Bethencourt mede, dat de regering de situatie in handen had, maar tegen half twee in de namiddag, riep de radio van Valencia, dat blijkbaar in handen was van de opstandelingen, om, dat alle „conservatieven op moeten staan tegen de regering". Tevens meldde de radio, dat de gehele stad Valencia in handen van de opstandelingen was.

Bethencourt deelde later mede, dat de opstand staat onder leiding van volgelingen van Generaal Isaias Medina Angarita, die bij de Revolutie van 19 October 1945, afgezet werd. De toestand in Caracas was gisteren in de namiddag normaal, nadat men eerst verontrust was door de bom, die nabij het Paleis Miraflores viel. De regering meldde later, dat de rebellen zich terugtrekken van de luchtbasis te Maracay uit, naar een nabijgelegen rivier.

Het was blijkbaar de bedoeling van de opstandelingen geweest om Bethencourt en zijn cabinet gevangen te nemen. In verband met de militaire plechtigheden, welke heden (Woensdag) te Maracay zouden plaats hebben, was de waarnemend President namelijk van plan om Woensdag morgen naar Maracay te reizen. Op de laatste minuut echter, zag hij van deze reis af en zond luitenant-kolonel Marcos Bernal Jimenez om als zijn vertegenwoordiger de plechtigheden bij te wonen. Men had ook een groep Amerikaanse persmensen uitgenodigd, die juist voor een week een toer door Venezuela maakten als gasten van de „Linea Aeropostal Venezolana". Toen zij aan hun ontbijt zaten in het hotel viel de bom in de tuin.

Een AP-correspondent meldt: „Ik was tezamen met een groep leden van de Noordamerikaanse militaire missie aan het ontbijt, toen wij een ontploffing hoorden. Wij hoorden dat men met machine-geweren schoot van het dak af van het hotel, terwijl wij andere soldaten van „jeeps" uit zagen vuren. Van alle kanten vloog de kalk van de muren en een hotelbediende werd gewond. Er waren in het hotel veel Noordamerikaanse vrouwen en kinderen, familieleden van de leden van de militaire missie, maar geen enkel werd gewond".

Later werd gemeld dat de opstand te Maracay blijkbaar stond onder leiding van Rafael Maldonad Peña, onder-secretaris van het Ministerie van Luchtvaart.

De Minister van Binnenlandse Zaken, Majoor Mario Vargas en de Gouverneur van Caracas, Gonzalez Barrios, keerden bij het horen van de verwikkelingen, onmiddellijk uit Miami naar Venezuela terug per extra-vliegtuig.

Ook andere hoge officieren op de terugreis uit Mexico waar zij de inauguratie plechtigheden van President Alemán hadden bijgewoond spoedden zich naar Venezuela terug.

Een militaire zegsman deelde mede, dat ook in het militaire kamp „La Victoria", gelegen in de staat Aragua, een opstand was uitgebroken. De Majoor Teresto Garcia, werd overmeesterd. Men weet nog niet waar de rebellen met hun vliegtuigen naar toe zijn gegaan. Men zag ook een vliegtuig boven Calabozo. De leider van de Communistische Venezolaanse Partij, Juan B. Fuenmayor, verklaarde, dat deze beweging de regering zal ondersteunen.

Volgens een anderen militaire zegsman is de rust in het land weergekeerd (Caracas, (AP) 11.12).

STAAT VAN BELEG IN ZUID-CELEBES.

Door de Nederlandse Regering is in Zuid-Celebes de Staat van Beleg afgekondigd, wegens „inwendige onlusten". Een zegssteld om onmiddellijk in debat gewapende nationalistische benden die van Java uit ongemerkt binnendringen, degelijke botsingen veroorzaken (Batavia, (AP) 11.12).

CHURCHILL HEEFT SUCCES.

Churchill heeft met succes in het Britse Lagerhuis voorgescheld om onmiddellijk in debat te treden over de Brits-Indische quaestie ondanks het verzoek van Attlee om de debatten uit te stellen (Londen, (AP) 11.12).

GESCHENK VOOR DE VERENIGDE NATIES.

De millionnair John D. Rockefeller Jr. bood een gift van 8½ millioen dollar aan, met het doel daarmee een permanente zetel voor de Verenigde Naties te vestigen in Manhattan (Lake Succes, (AP) 11.12).

het nieuws van Vandaag

Er wonen op Curaçao heel wat mensen, die werkelijk romanschrijvers hadden moeten worden. Gisteren bv. werd hun fantasie weer losgeslagen, toen de radio over revolutie begon; men fantaseerde, dat het een lust was; men gaf beschouwingen, die kant noch wal raakten; men noemde namen, die nu in geen enkel telegram voorkomen, doch waarvan de woordvoerders onder heilige eden zouden kunnen zweren, dat het van hen uitging. Men sprak van boten vol kanonnen, van helemaal plat-gebombardeerde vlieghavens enz.

Het is jammer, dat de dag van gisteren weer bloed heeft moeten kosten bij onze naburen. We zien in de telegrammen, die we gewoon chronologisch achtereen hebben geplaatst, dat de zaak niet erg belangrijk was, misschien belangrijk had kunnen worden, zo de president van de tussentijdse regering, Bethancourt, werkelijk naar Maracay was getrokken. Zijn goed gesterne heeft hem thuis gehouden. Jammer was het voor Venezuela temeer, daar men juist gasten over de vloer had. In Maracay was juist een deputatie van journalisten uit Amerika, en die zijn natuurlijk reuze in hun sas met zoveel copie, daar kunnen ze nog heel wat kolommen uitslaan. Daar geeft koppen als „Ik maakte een revolutie mee", doch die Amerikaanses potvogels zullen misschien ook wel andere koppen maken, zoals deze: „Revolutie in Venezuela. Er viel veel kalk van de muur. Er werd een dienstmeisje getroffen. Overigens geen nieuws."

Men vermoedt dat deze onbelangrijke poging in verband zou staan met de bijeenroeping van de pas gekozen constituerende vergadering, waarbij men een president moet gaan kiezen en waarvoor de naam de bekende schrijver Romulo Gallegas wordt genoemd.

We hopen, dat het rustig moge blijven bij onze naburen.

In Frankrijk is dan eindelijk schijnt er eenheid gekomen? Men sprak gisteravond nog van candidaten als Duclos; vanmorgen nog van een candidaat als Schuman, doch nu schijnt plotseling toch alles op Leon Blum te vertrouwen.

Het is een noodgeval, de bevestiging dat Leon Blum gekozen is, kwam nog niet binnen, doch de AP-dienst meent, dat het nu wel zeker is. Ze durven daar dus profeet te zijn.

Men begrijpt heel goed, dat de toestand in Frankrijk zeer tragisch moet zijn; op financieel gebied en ook op economisch gebied wordt de situatie met de dag erger. Ook Italië heeft weer gekozen, doch daarover morgen.

De toestand in Indië is nog niet rustig; we zien dat er nu weer staat van beleg is afgekondigd in Zuid-Celebes. Om de toestand in Indië wat duidelijker te maken, gaven we gisteren de indrukken van een Curaçaos meisje, dat als vrijwilligster naar Indië trok om daar de mensen te helpen. Hoe de toestand daar voor haar gevaarlijk was, heeft men duidelijk kunnen lezen. Vandaag publiceren wij een portret van Soetan Sjahrir, daar we deze persoon toch nader moeten kennen.

In het Lagerhuis van Engeland werden er ernstige woorden gewisseld over het militaire pact tussen Engeland en Amerika. De kamer gevoelt zich erg op de tenen getrapt, daar men meent, dat Attlee eerst met hen had moeten spreken. Hier ziet men natuurlijk duidelijk, dat zo iets niet mogelijk is; men kan toch niet onmiddellijk in de kamers gaan vertellen wat men van plan is. We begrijpen die opmerkingen tegen Attlee niet erg goed. Het parlementarisme is goed, doch in sommige zaken, zoals het sluiten van militaire posten, is het toch wel duidelijk, dat men niet vóór doch pas ná de beslissing de opinie van de kamers kan horen. Men moet natuurlijk wel werken in de geest van de kamers.

Op Curaçao kwam de Memorie van Antwoord op de tweede aanvullende begroting 1946 los. Ambtenaren zien alweer alléén naar wat er in staat over de „dertiende maand". Komen er nog optochten van ambtenaren met grote borden? „Denkt aan onze noden, geeft ons de dertiende maand. Of nog meer?"

De President van de voorlopige Venezolaanse Regering Romulo Bethencourt deelde mede, dat de revolutie van gisteren is neergeslagen. Men had de bedoeling om de President en zijn Cabinet gevangen te nemen. Dit mislukte.

De aanstokers tot de opzet, zeide Bethencourt tot de persmensen zijn ofwel gevangen genomen of het land uit gevlucht. Toen de opstandelingen begrepen dat zij een nederlaag leden, trachtten zij met gestolen vliegtuigen van Maacai uit te vluchten, doch door gebrek aan benzine werden zij gedwongen noodlandingen te maken. In een van deze vliegtuigen zat ook Majoor Carlos Maldonado Penha, die beschreven wordt als de leider van de opstand. Men brengt de namen van de President Contreras en President Angarita in verband met deze opstand. De nieuwe constituerende Kamer zal Maandag bijeen komen. (Caracas, (AP) 12.12).

DE TOESTAND WORDT CHAOTISCH.

Robert Wilson den A.P.-correspondent in Parijs, schrijft:

„Men zal voor de derde maal bijeenkomen in de kamer om alsnog te trachten een president te kiezen, doch er bleken geen candidaten te zijn, toen men bijeen was. De toestand wordt nu nog ingewikkelder. Politieke figuren merkten op dat ze de toestand nu toch werkelijk chaotisch vinden.

Nadere telegrammen uit Parijs melden echter, dat de socialistische leider Leon Blum zich bereid verklaard heeft, om de zorg voor de regering op zich te nemen. Het wordt een regering van „nationale unie". Na een conferentie met de politieke leiders besloot Blum ofschoon hij zich van het politieke leven eigenlijk reeds had teruggetrokken, toch deze post te aanvaarden.

Hij zal trachten de moeilijke financiële en economische positie van Frankrijk in het reine te brengen. Dit bericht van de bereidheid van Leon Blum om de regering te aanvaarden bereikte de kamer toen men juist op het unt stond weer uit elkaar te gaan. Er waren echter andere groepen zoals de radicale socialisten en anderen die Robert Schuman de minister van Financiën uit vroegere cabinetten als candidaat willen stellen. Men weet, dat de M.R.P. nog geen beslissing hierin heeft genomen, men neemt echter dat men Schuman niet als candidaat zal stellen nu Blum naar voren kwam. De houding van de communisten is nog niet duidelijk voordat ze een onderhoud zullen hebben met de president van de kamer Vincent Auriol. Men beweert dat Blum eerst het aanbod heeft afgewezen doch dat hij later door zijn kameraden van de partij er toe werd aangezet om toch de post van president te aanvaarden.

Nadat bekend werd dat Bidault geen tegencandidaat zal stellen, houdt men het nu wel voor zeker dat Leon Blum de president zal zijn van de tussentijdse regering in Frankrijk. (Parijs, (AP) 12 Dec.)

TELEGRAM VAN DE C.V.B. ONTVANGEN.

Barranquilla, 8 December.

De chef de mission, Norman M. Chumaceiro, ontving hedenavond het volgende telegram van de Curaçaose Voetalbond:

Wensen u met uw staf van medewerkers en de deelneemsters en deelnemers van alle takken van sport veel sterkte en de beste successen toe met als eerste gedachte: liever eervolle nederlaag Curaçao dan onsportief behaalde overwinningen. Leven steeds met u allen mede en drukken onze duimen voor al onze sportzusters en sportbroeders.

(w.g. Viejou).

Soetan Sjahrir

Wij lezen in „Je Maintiendrai":

Een verleden week in verschillende dagbladen afgedrukte foto bracht ons het beeld waarnaar wij lang hebben uitgezien: Schermerhorn en Sjahrir schudden elkaar lachend de hand, verheugd over de ondertekening van de wapenstilstand. Eindelijk is dan de ban gebroken, die op

De veel besprokene.

de verhouding van Nederland en Indonesië rustte. Een nieuw begin kan gemaakt worden. De eerste schrede op de moeilijke weg naar een overeenkomst is gezet. Zij werd bezegeld door de handdruk van twee mannen uit het verzet: Schermerhorn tegen de Duitsers, Sjahrir tegen den Jap. Beiden streden tegen terreur en dictatuur, beiden vechten thans voor de verwezenlijking van het socialisme in eigen gebied, maar ook bij de regeling van de verhouding tussen Nederland en Indonesië.

De tengere en bescheiden Minister-President van de Republiek heeft ondanks zijn jeugdige leeftijd — hij is pas 37 — al een leven vol afwisseling achter de rug. Hij werd in 1909 te Padang Pandjang, Sumatra's West kust, geboren uit Menang-kabause ouders. Zijn vader was oorspronkelijk als hoofddjaksa, inheems officier van justitie, werkzaam, maar ging later uit gouvernementsdienst over in de functie van rechtskundig adviseur bij den sultan van Deli.

Sjahrir kreeg de gebruikelijke godsdienstige opvoeding van alle Mohammedanen, maar sinds zijn vertrek naar Java, waar hij in Bandoeng de middelbare school doorliep, onthield hij zich van ieder actief deelnemen aan de Mohammedaanse godsdienst. Tijdens zijn verblijf in Bandoeng interesseerde hij zich sterk voor de sociale noden in de kamponks. Vooral het analphabetisme had zijn aandacht en — jong als hij was — richtte hij toch reeds een school op om hierin verbetering te brengen. Ook in de jeugdbeweging was hij zeer actief. Hij startte „Jong Indonesia", dat zich vooral op sociaal en cultureel gebied bewoog en uitging van de eenheid van de Indonesische archipel.

Op zijn twintigste jaar, direct na zijn eindexamen in Bandoeng vertrok hij naar Nederland. Hij ging in Amsterdam studeren. Hij zocht en vond er contact met arbeidersmilieus en kunstenaarskringen. Hier vond ook zijn overgang tot het socialisme plaats. In materiële moeilijkheden gekomen door het overlijden van zijn vader, wist hij zich in zijn onderhoud te voorzien door gedurende enige tijd voor de Internationale Transportarbeiders Federatie en voor de Metaalbewerkersbond te werken. Zijn belangstelling ging immers ook in sterke mate uit naar de vakbeweging. Gedurende zijn verblijf in Nederland sloot hij zich aan bij de Perhimpoenan Indonesia, waarvan hij ook bestuurslid werd.

Na een ongeveer tweejarig verblijf, waarin hij ook zijn Nederlandse vrouw leerde kennen, keerde Sjahrir in 1932 naar Indonesië terug. Hij belastte er zich direct met het voorzitterschap van de Pendidikan Nasional Indonesia, de Nationale Scholingspartij, die na de ontbinding van de Partai Nasional Indonesia, uit eigen beweging geschied na de veroordeling van Soekarno, werd opgericht. Toen Mohammed Hatta kort daarna ook uit Nederland terugkwam, volgde hij Sjahrir op, doch deze bleef voorzitter van de vakverenigingscentrale, die overigens een ruimer terrein bestreek. In 1934 werd het gehele P.N.I.-bestuur en ook Sjahrir opgepakt en na een langdurig voorarrest naar Boven Digoel op Nieuw Guinea verbannen, waar zij begin 1935 aankwamen. Sjahrir en Hatta werden het volgende jaar naar een gunstiger verbanningsoord, Banda Neira, overgebracht, waar zij ook een wat grotere vrijheid genoten. Sjahrir probeerde zijn vrouw uit Nederland over te laten komen, doch het gelukte hem niet. Zij woont ook thans nog in Santpoort. Toen de oorlog uitbrak maakte Sjahrir er in zijn gevangenschap geen geheim van dat hij de zijde van de geallieerden en van de democratie koos. Maar het duurde tot Februari 1942 toen Hatta en hij van Banda Neira naar Soekaboemi werden overgebracht eer de mogelijkheid tot een overeenkomst ontstond. Maar voor het zover was maakten, de Jappen een einde aan alle plannen. Zij waren het tenslotte, die Sjahrir bevrijdden.

In de jaren der Japanse bezetting weigerde Sjahrir met de Jappen samen te werken. Tezamen met andere Indonesiërs, waarvanAmir Sjarifoedin wel de bekendsste is, verrichtte hij belangrijk illegaal werk. Hij steeds en werkte voor de dag, waarop de Geallieerden den Japansen overheerser verslagen zouden hebben en een vrij en socialistisch Indonesië zijn democratische rechten tot werkelijkheid zou kunnen brengen. Toen de 17e Augustus 1945 de Republiek werd uitgeroepen, gebeurde dat waarschijnlijk wel op een heel andere wijze dan Sjahrir gehoopt en gewild had. Voorlopig bleef hij buiten de regering. Maar als voorzitter van het al spoedig gevormde Werkcomité, dat met wetgeven-

(Wordt vervolgd op pag. 2)

Prijsregeling

DE WN. GOUVERNEUR MR. JAS OVER PRIJSREGELING.

(Ontleend aan de Memorie van Antwoord).

Ten aanzien van het verzoek een uiteenzetting te mogen ontvangen betreffende de prijzencontrole wil de waarnemend Gouverneur gaarne het volgende opmerken. Het probleem der hoge prijzen valt in twee delen uiteen: het prijspeil in het buitenland en de controle binnenlands.

Geconstateerd moet worden, dat het prijspeil in het buitenland sinds medio 1946 met grotere sprongen gestegen is dan in de oorlogsjaren, toen reeds regelmatig het prijspeil omhoog ging. Alles wijst erop dat deze sterke nijging, althans voor de eerste helft 1947 voortgang zal vinden.

De oorzaken hiervoor moeten o.a. gezocht worden in:

1) de nog steeds heersende wereldschaarste van bijna alle goederen (vooral levensmiddelen en textielproducten);

2) de stimulans welke ontstond door het loslaten van prijscontroles in het buitenland gekoppeld aan de in punt 1 genoemde oorzaak;

3) de stakingen in de Verenigde Staten met regelmatige tussenpozen optreden en de productie zowel als vervoer van grote groepen van goederen beperken.

4) politieke overwegingen welke met name in verschillende Zuidamerikaanse landen leiden tot van de een op de andere dag eenvoudig verdubbelen van marktprijzen.

Curaçao dat geheel van import afhankelijk is heeft eenvoudig deze prijsverhogingen te accepteren. Daartegen zou alleen iets te doen zijn via subsidies hetgeen als te kostbaar moet worden afgewezen.

Moet dus ten aanzien van buitenlandse invloeden op het prijspeil worden geconstateerd dat het Bestuur daartegen machteloos staat, ten aanzien van de binnenlandse controle op de winsten ligt zeer zeker een terrein van activiteit open. Gevraagd wordt welke maatregelen het Bestuur getroffen heeft en nog zal treffen om deze controle te oefenen. Het mag als bekend worden verondersteld, dat het Bestuur voor de voornaamste groepen van goederen steeds maximumprijzen en maximumwinstpercentages heeft vastgesteld. Zodra duidelijk werd dat de wereldmarktprijzen snel omhoog gingen is het Departement Sociale en Economische Zaken onmiddellijk begonnen met een herziening der prijzen zowel als van de percentages. Vooral ten aanzien der percentages is dit van belang omdat bij het vasthouden van eenzelfde percentage bij een verhoogde inkoopsprijs het winstbedrag mede omhoog gaat. Hoewel een zekere verhoging van dat bedrag redelijk kan zijn is het zaak toe te zien dat de verhoogde buitenlandse inkoopprijzen niet tot onredelijk hoge winsten leiden. Geweven kan hierbij worden op de ongeveer een maand geleden, na moeilijke onderhandelingen tot stand gekomen verlagingen van de winstpercentages op manufacturen. Gemiddeld werd een verlaging van 5% op de brutowinst bewerkstelligd. Eveneens werden de maximumprijzen van eerste levensmiddelen verlaagd. Voor alle andere groepen van goederen wordt een onderzoek ingesteld en zal eveneens tot winstverlaging worden overgegaan, indien de redelijkheid daarvan blijkt.

Een verlaging van winsten brengt de drang mede de prijsvoorschriften te ontduiken. Een verscherpte controle is derhalve nodig. Daarmede is reeds een aanvang gemaakt. Het blijkt thans echter reeds duidelijk dat het controle-apparaat niet toereikend is. Uitbreiding daarvan, wil de controle zin hebben, zal noodzakelijk zijn en de waarnemend Gouverneur zal zich hierover binnenkort met Uw college verstaan.

Verdere maatregelen welke de waarnemend Gouverneur heeft of zal nemen in verband met het prijzenprobleem zijn de volgende:

1) weder invoeren van P.B. 1946 no. 9 (ingetrokken bij P.B. 1945 no. 145), waarbij handelaren verplicht zijn voordat tot verkoop van geïmporteerde goederen wordt overgegaan de betreffende facturen ter controle en verificatie aan te bieden bij het Departement Sociale en Economische Zaken.

2) Een landsverordening, thans bij de Raad van Bestuur, houdende o.a. regelen voor het vaststellen en controleren van prijzen, welke doelmatiger moet worden geacht dan de thans vigerende voorschriften van P.B. 1940 no. 44.

3) Het instellen van een commissie voor prijzen, waarin zowel consumenten als handelaren, onder voorzitterschap van het Hoofd van het Departement Sociale en Economische Zaken zitting hebben teneindet e geraken tot een betere afweging van beider belangen en een grotere interesse van consumentenzijde in het prijzenprobleem.

4) Middelen worden gezocht een snellere procedure te verkrijgen voor de berechting van overtreders van prijsvoorschriften.

(Vervolg van pagina 1)

de en controlerende bevoegdheden was uitgerust, speelde hij reeds direct een belangrijke rol. Zijn streven was er op gericht de sporen van een Japans fascisme en een anti-Westerse mentaliteit op te ruimen en er de democratische en socialistische beginselen voor in de plaats te stellen. Zijn moedige brochure „Onze strijd", in Octoer-1945 geschreven, is van dit alles de illustratie. Eén maand later vormde hij zijn eerste cabinet. Sinsdien bleef hij, met een onderbreking tijdens de periode, waarin Soekarno alle macht aan zich trok, Minister-President.

Het is een gelukkige omstandigheid, dat een man als Soetan Sjahrir, die naast de diepgewortelde liefde en zorg voor eigen volk en land ook begrip heeft voor de grote goederen der Europese cultuur en er sterk aan gehecht is — men leze er Sjahrazad's Indonesische overpeinzingen maar eens op na —, de partner van Schermerhorn geworden is. Door hun handslag kan een nieuw verbond gesloten worden, wanneer in Indonesië en hier de wil daartoe zal zegevieren.

E. A. Winters licht Nederland aldus voor

Iedereen kan begrijpen, dat het den Statenleden niet aangenaam was de Bestuursraad-delegatie in Nederland te zien verschijnen. En reactie was vanzelfsprekend te verwachten. Deze delegatie echter bestempelen als anti-autonomie-actie en als reactionnair is doelbewust onjuist.

Dr. da Costa Gomez heeft vroeger in de Staten zelf het rapport-de la Try Ellis geprezen en er gedeelten uit aangehaald. Het gaat dus niet aan nu plotseling te beweren, dat het optreden van de Bestuursraad-delegatie, dat geheel in de lijn van dit rapport ligt, reactionnair is en gericht tegen de autonomie.

Dit rapport de la Try Ellis is trouwens geen „one horse business", het is de vrucht van de gezamenlijke arbeid van enkele bekwame mensen en heeft over de gehele lijn een gunstige critiek gekregen. Wij hebben zelfs tot nu toe geen enkel ernstig bezwaar er tegen gezien of gehoord.

(Red: Las Winters de „Amigoe" niet?

De actie van de delegatie van de Bestuursraad kan samengevat worden als een poging in Nederland te waarschuwen tegen overijling, maar zeker niet als een actie tegen autonomie.

Intussen is de Statencommissie teruggekomen op Curaçao, zeer geestdriftig over de ontvangst en sommige leden een beetje naïef verwonderd, dat zij geen strijd hadden moeten voeren. Deze leden schijnen te hebben getwijfeld aan de woord van de Koningin, aan de verzekeringen, die Curaçao gegeven waren. Voor velen is het zeker goed, dat zij Nederland hebben leren kennen. Zij hebben de belofte, dat weldra een wetsontwerp aan de Curaçaose wensen tegemoet zal komen. En hiermede zou misschien dit verwarde hoofdstuk voorlopig kunnen worden afgesloten, indien zich niet zeer pijnlijke en zelfs onwaardige incidenten hadden voorgedaan.

De Voorzitter van de Democratische Partij heeft in de eerste Statenvergadering, die volgde op de terugkeer der Commissie, een scheld-rede tegen den Gouverneur gehouden, die verschillende keren moest worden onderbroken. Uitlatingen in de Nederlandse pers tijdens het bezoek van de Commissie en gericht tegen den Gouverneur, welke steeds ontkend waren door de Commissie-leden als van hen afkomstig, werden nu door een der commissie-leden, misbruik makend van zijn parlementaire onschendbaarheid, de zaal in geslingerd. Aanleiding hiertoe was... de volkomen verkeerd voorgestelde stap an de Bestuursraad-delegatie.

Dr. da Costa Gomez ontketende vervolgens een hetze tegen de Curaçaose pers, omdat zij het Aneta-telegram met de gewraakte verklaring over afscheiding had opgenomen en stukken overnam uit de Nederlandse pers, die tegen de Commissie waren gericht! Deze hetze had het gewenste succes. De hoofdredacteur van de „Amigoe di Curaçao" werd na afloop van de vergadering gemolesteerd en tot in de nacht bleven mensen staan jouwen voor de deur van zijn hotel.

Wij hopen, dat hiermede de zaak geëindigd is en dat er eindelijk een slot is gekomen aan de verwarringen. Nederlandse bladen hebben politieke munt trachten te slaan uit de autonomiequaestie, politici hebben geprobeerd reclame-object er van te maken.

Maar al deze dingen gaan gelukkig voorbij. De feiten en de resultaten alleen blijven. Ook die resultaten zullen nog wel uitgebuit worden.

Wij hebben en practisch geheel Curaçao heeft vertrouwen in de Nederlandse regering en weet, dat deze haar beloften zal inwisselen.

Waarschijnlijk heeft het bezoek der delegaties de belangstelling verhoogd en de werkzaamheden gestimuleerd. Tant mieux!

(Uit „Libertas" maandschrift voor het Koninkrijk der Nederlanden).

STANDPUNT VAN DE KAMER.

De leiders van de tegenpartij deelden Woensdag aan Aneta mede, dat zij het indienen van een motie van „afkeuring van de Linggadjati-overeenkomst" in overweging nemen, en in plaats hiervan een „positief subsidair" aan zullen bieden, alhoewel zij niet zeiden wat deze subsidair was.

Parlementaire autoriteiten zeiden dat een dergelijke motie gelijkwaardig zou zijn aan een resolutie van wantrouwen in de Regering. De leider van de Christelijke Historische Partij, Tilanus, zeide, dat nog geen stappen voor een gezamenlijke actie van de tegenpartij genomen zijn, maar voegde er aan toe, „dat dit nog steeds mogelijk was." Hij zeide, dat de plannen van zijn partij voor een deel afhankelijk zijn van de weg die de leider van de Katholieke Volkspartij, Dr. Carl Romme, in zal slaan. „Indien de Katholieke Partij met haar 32 stemmen aan onze kant komt, zou een motie van afkeuring van mijn partij niet nodig zijn."

Woensdag waren er echter nieuwe aanwijzingen, dat Romme tot aanneming van de Linggadjati-overeenkomst zal overgaan. „De Volkskrant" legde de nadruk op de beschouwing, dat de overeenkomst inhoudt, dat de Koning de voorgestelde Nederlands-Indonesische Unie zal leiden, „niet als tooi, doch als de hoogste heerser" (Den Haag, Aneta).

SJAHRIR ZAL AFTREDEN?

Verantwoordelijke Republikeinse kringen verklaarden Dinsdag dat het hoogst onwaarschijnlijk is dat Sjahrir als resultaat van de verwerping van de ontwerp overeenkomst door de „Masjoemi" Partij, zijn ontslag in zal dienen. Deze kringen vestigen er de aandacht op dat het niet noodzakelijk is dat deze verwerping inhoudt dat hun vertegenwoordigers in het cabinet tegenwoordig zijn en zonder partij mandaat. Zij zeiden dat zelfs indien de Masjoemi ministers hun ontslag mochten indienen heeft Sjahrir zo'n grote meerderheid, zelfs belangrijke steun in de Masjoemi partij zelf dat de ontslag indieningen niet het vallen van zijn Regering betekent. (Batavia,

VERHOUDING TOT SPANJE EN VATICAAN.

Dinsdag heeft de Tweede Kamer 2 resoluties, die gericht waren tegen het Franco regime afgestemd. De communistische motie voor het verbreken van alle handels betrekkingen met Spanje is met 74 tegen 9 stemmen verworen, terwijl de alternatieve resolutie, die de Regering zou voorschrijven instructies op te dragen aan de Nederlandse afvaardiging op de Verenigde Landen voor steun te verlenen aan het laatste voorstel van de Algemene Assemblee betreffende het Spaanse vraagstuk, is met 58 tegen 25 stemmen verworpen.

Dr. Carl P. Romme, leider van de Katholieke Volkspartij zeide dat zijn partij hoopte voor een verandering in de vorm van de Spaanse regering, maar de motie als „overbodig" zou bestrijden, aangezien het Spaanse vraagstuk al reeds door de Vereniede Landen besproken wordt. De Tweede Kamer heeft ook, met 65 tegen 9 stemmen, de motie verworpen die ingediend was ter verwijdering van de bestemming voor de Nederlandse afvaardiging aan het Vaticaan op het budget van het Ministerie van Buitenlandse aken. (Den Haag.

CURAÇAO

DE DERTIENDE MAAND.

De wnd. gouverneur Mr. Jas antwoordde de Staten in zake hun opmerkingen over de dertiende maand:

„Het is den ondergetekenden niet mogelijk om in het voorstel van toekenning van een dertiende maand enig ander motief te zien dan de wens om tegemoet te komen aan de noden van de ambtenaren"!!!

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Gisteren werd de Staten van Curaçao de memorie van antwoord aangeboden op de tweede aanvullende begroting 1946. De waarnemende gouverneur Mr. J. Jas neemt ten aanzien van de algemene punten het standpunt in, dat het „den ondergetekende niet wel anders mogelijk wil voorkomen, dan om de beantwoording daarvan tot na de terugkomst van den Gouverneur aan te houden".

Ballpins (Rola) — Meyboom

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	11472
2e prijs	3415
3e prijs	13737
4e prijs	10830

SCHEEPSBERICHTEN.

11 December.

Ino naar Maracaibo; Maracaibo naar Puerto Cabello; Aldebaran naar St. Thomas; City of Sidney van Montreal; City of Eastborn van New Port News.

12 December.

Lake Winnipeg van Cristobal; Delft van Funchal; City of Sidney naar Cristobal; City of Eastborn naar Cristobal.

CURAÇAO — VENEZUELA LIJN.

Naar ons hedenmorgen door het bureau van de K.L.M. alhier werd medegedeeld, onderhielden de vliegtuigen gisteren niettegenstaande de verwikkelingen in Venezuela, normaal hun dagelijkse vluchten.

CARAÏBISCHE COMMISSIE.

Gisteren ontving de Caraïbische Commissie een telegram uit Nederland waarin hen gelukwensen werden aangeboden bij de opening van hun Commissie en succes toegewenst met hun arbeid.

Des avonds werd de Commissie een diner aangeboden op Piscaderabaai.

Aanwezig waren o.a. De wnd. Gouverneur Mr. Jas, de HoogEerw. Pater Pro-Vicaris C. Galle O.P., het Raad van Bestuur, de Leden van de Staten, Dr. Arends, van Aruba en verder verschillende Militaire en Burgerlijke autoriteiten.

Mr. Jas voerde het eerst het woord en deelde mede dat er een telegram is ontvangen van Gouverneur Kasteel, waarin de Gouverneur de Commissie van harte welkom heet in Curaçao en een aangenaam verblijf alhier toewenst.

De Heer Noorduyn sprak in naam van de C.P.I.M., de heer Plants voor de Staten, de Heer Dr. Arends voor Aruba, waarna nog verschillende andere aanwezigen het woord voerden. Men feliciteerde speciaal het lid van de Franse delegatie Mevr. E. Boyer, met haar verkiezing tot lid van de Franse senaat op Zondag jl.

Het diner had verder een prettig verloop.

VERKEERSONGEVALLEN.

Had een lichte aanrijding plaats op de Weg naar Hato tussen een bakkersvrachtwagen en een personenauto, waarbij de bakkersvrachtwagen aan de treeplank werd beschadigd. De bestuurder van de personenauto zou de bakkersvrachtwagen, die een grote bocht naar rechts moest maken, teneinde een landweggetje in te rijden, aan de rechterzijde hebben willen voorbijrijden.

Had een lichte aanrijding plaats tussen een huurauto en een personenauto, waarbij de huurauto licht werd beschadigd. De personenauto passeerde de stilstaande huurauto te dicht.

Had een verkeersongeval plaats op een landweg, leidende door Calabari, tussen een personenauto en een 4-jarig kind. Het kind bekwam hierbij een dijbeenfractuur en is per ambulance overgebracht naar het Hospitaal en aldaar ter verpleging opgenomen. Het kind kwam plotseling achter een ijscokarretje vandaan gelopen en liep tegen de rechterzijde van de voorbijrijdende personenauto op.

Vond in de Bredestraat (P.) een lichte aanrijding plaats tussen een tweetal personenauto's, waarbij beide personenauto's licht werden beschadigd. Beide personenauto's reden achter elkander voort. De bestuurder van de voorste personenauto gaf een stopteken, hetgeen door den achter hem rijdenden bestuurder niet werd opgemerkt. Toen de voorste personenauto stopte reed de achter hem rijdende personenauto tegen de achterzijde van de voor hem gestopte personenauto aan.

CARAÏBISCHE CONFERENTIE.

Heden kwamen op Hato aan de heer Restord Tugwell, oud-gouverneur van Porto Rico en echtgenote, ze zullen deel uitmaken van de Amerikaanse delegatie bij de Caraïbische conferentie.

SPORT

K.S.C.

Korfbal: Gistermiddag zou Bito naar Barber vertrekken, doch vanwegede regen kon de wedstrijd geen doorgang vinden. Men besloot toen naar Het Surinaamse Dorp te gaan, alwaar Bito een wedstrijd aanging tegen een combinatie van de A.K.S., welke wedstrijd glansrijk docr Bito werd gewonnen. In Bito zit fut, en dat moeten wij hebben, om succes te boeken.

Mons. Verriet Trohee: as. Zaterdag Repuib'iek — San Fernando. Wij hopen dat het niet zal regenen.

ZWEMBAD.

Het gouvernement heeft bij de staten voorgesteld om 20.000 gulden te voteren tot het bouwrijp maken van een terrein, waarop het zwembad zal kunnen komen dat een cadeau is van de Bataafse Petroleum Maatschappij.

.. BARRANQUILLA. ..

De gisteren gehouden tenniswedstrijden tussen Victor Henricus van Curaçao en Ricardo Morales van Cuba werd door laatst genoemde gewonnen.

De uitslagen van de gisteren gehouden wedstrijden zijn als volgt:

Tennis: Mevr. v.d. Swam verloor van Mexico en Henricus van Cuba; Mej. Da Costa Gomez verloor Venezuela met 6—2, 6—2; Mej. Baiz verloor Venezuela met 6—2, 6—3. Tot onze spijt moeten wij mededelen, dat de wedstrijd Chumaceiro vs. Colombia, niet door Chumaceiro, doch door Colombia is gewonnen. Dit misverstand berust op een technische fout in de telegrammen.

Athletiek: Pinedo behaalde de 6e plaats bij het Discuswerpen.

Programma tennis.

Hedenmorgen: Heren dubbel: Chumaceiro & Henricus vs. Steward & Elota (Panamá); Dames dubbel: Da Costa Gomez & Baiz vs. Christlie & Reies (Mexico).

Vrijdag: Gemengd dubbel: Chumaceiro & Da Costa Gomez vs. Lopez & Pietri (Venezuela).

UIT ONS CARAÏBIË

SANTO DOMINGO.

Naar we vernemen uit Santo Domingo werd er Zondag jl. een verkiezing gehouden voor de kamer, die een nieuwe grondwetwijziging zal moeten bestuderen. Er namen twee partijen aan de verkiezing deel, nl. de Dominicaanse democratische partij en de nationale partij voor de arbeid. De belangstelling van het volk was groot en men neemt dat er meer personen aan de verkiezingen hebben deelgenomen, dan dit bij de presidentverkiezingen in het jaar 1942 het geval was.

JAMAICA.

De bekende pater John Sullivan S. J. keerde na een studiereis over de Caraïbische eilanden terug op Jamaica. Hij hoopt, dat men zal komen tot een gezamen werken op cooperatief gebied. Vooral de crediet cooperatieven waardoor de kleine burgers naar boven kunnen komen, hebben zijn belangstelling.

NEDERLAND

STANDPUNT VAN DE REGERING.

Het Memorandum dat Dinsdagmiddag aan de Tweede Kamer werd medegedeeld, crediteerde de parafering van de overeenkomst met het voorkomen van een algemene uitbreek van vijandelijkheden op 30 November, de datum waarop de laatste Engelse strijdkrachten teruggetrokken werden.

Het Memorandum verklaarde, dat de publieke reactie in Indonesië niet altijd even „redelijk" was en voegde hieraan toe, dat de erkenning van de republiek in de overeenkomst „herkenning is van een politieke realiteit, het constitutioneel einddoel, hetwelk de Verenigde Staten van Indonesië is."

Het Memorandum legde er de nadruk op, dat de juridische structuur van het Koninkrijk alleen „langs wettelijke lijnen veranderd". In een uitlegging van de vaagheid van de overeenkomst zeide het Memorandum, dat een bevredigende regeling van een aantal punten alleen verwacht kan worden als er eerst een concrete vorm van cooperatie is en een versterkte en uitgebreide atmosfeer van gezamenlijk vertrouwen. Het Memorandum zeide, dat maximale cooperatie bevorderd zal worden door de mogelijkheid te openen van een federatieve Nederlands Indonesische Unie in plaats van een „unitaire groep" voor te schrijven, hetgeen tot conflicten zou leiden, die de grondvestingen van de gehee structuur zou schudden.

Het legde de nadruk op het feit, dat „grote voorzichtigheid in acht genomen moet worden zodat de goedev oornemens van de Regering niet in een verkeerd licht geplaatst worden door onverantwoordelijke handelingen van militaire en de civiele individuelen."

Het Memorandum zeide, dat de vraag „hoever het Koninklijk gezag invloed zal hebben op de hoogte Regeringslichamen van de Verenigde Staten van Indonesië", open gelaten is.

Het zeide, dat de Republiek vrijheid van handel zou garanderen en bereid was niet alleen Nederlandse ondernemingen, doch het Nederlandse volk in het algemeen in een gunstige positie te plaatsen. Gedurende de overgangsperiode blijven de bestaande Nederlandse wetten in effect, maar voortdurende consultatie zal noodzakelijk zijn vanwege de defacto erkenning van de Republikeinse autoriteiten in Java en Madoera en Sumatra.

Het Memorandum verklaarde, dat in de gebieden, die door de Nederlandse troepen bezet zijn de Regering geen maatregelen uit kan voeren, die de vermindering van bekwaamheid haar belangen te beschermen zou betekenen, zonder de nauwkeurigste waarborgen (Den Haag. Aneta).

NIEUWS VAN OVERAL

SLOTZITTING.

De slotzitting te New York zal hedenmiddag om vier uur plaats hebben, dan zullen de vier groten voor hun laatste historische zitting bijeenkomen nadat zij gereedkwamen met hun plannen betreffende een vrede met Duitsland en Oostenrijk.

De verdere détails zullen ook gesproken worden van de vredesverdragen met de andere satalieten van Duitsland.

Men zal op 10 Maart weer te Moskou bijeenkomen, men zal de agenda nu reeds opstellen. (New York, 12 Dec. (AP)).

ATTLEE OVER DE BRITS-AMERIKAANSE ALLIANTIE

Het Labour-lid, Kapitein Swingler, stelde in het Lagerhuis aan Attlee de vraag of hij aan het Huis bij voorbaat de verzekering wilde geven, dat vóórdat Engeland enige militaire overeenkomst aangaat aan het Huis voorafgaande goedkeuring gevraagd zal worden. Letterlijk zeide Swingler: „hetzij met de Verenigde Staten of met enig ander land". Swingler zinspeelde duidelijk op de critiek van linkse zijde, waarbij gemeld werd, dat Engeland een militair pact met de Verenigde Staten zou willen aangaan.

Attlee antwoordde hierop dat de „hoofdbeginselen van de buitenlandse politiek onder constante controle van het parlement staan".

Attlee zeide: „Het zou algeheel indruisen tegen onze constitutionele practijk te eisen dat de regering eerst de toestemming van het Parlement nodig heeft voor zij bepaalde stappen neemt" Het conservatieve lid Osborne zeide: „Wij zouden het op prijs stellen dat deze taak aan ons duidelijker uiteengezet werd. Natuurlijk verwelkomen wij een verbond tussen Engeland en Amerika tijdens vredestijd, even hartelijk als wij dat gedaan hebben tijdens de oorlog". Attlee merkte hiertegen op, dat hij toch reeds duidelijk had gemaakt, dat „de regering iedere alliantie tot behoud van de vrede met welk land dan ook, volgaarne zal aangaan" (Londen, (AP) 11.12).

Palaroid glasses — Meyboom

BEKENDMAKING:

De Gezaghebber van Aruba maakt bekend:

Als prijs tegen welken SIGARETTEN op het eiland Aruba ten hoogste mogen worden te koop aangeboden, verkocht of geleverd vast te stellen:

A. in den klein handel:

Alle merken afkomstig uit de Ver. Staten van N. Amerika

per pakje van 20 stuks	f. 0.45
per doos van 10 pakjes (200 stuks)	f. 4.10
per 10 pakjes (200 stuks)	f. 4.10

B. in den groot handel:

Alle merken afkomstig uit de Ver. Staten van N. Amerika

per karton van 10.000 stuks bij aankoop tegen contante petaling	f. 193.-
per karton van 10.000 stuks bij aankoop op krediet	f. 194.-

Te bepalen dat deze beschikking in werking treedt op de 7den December 1946, op welk tijdstip alle voorafgaande prijsvaststellingen door den Gezaghebber van Aruba vervallen voor zoover betreft de in deze beschikking genoemde goederen.

De Gezaghebber van Aruba

L. C. KWARTSZ

Ontsluiting van Noord Canada

Zoals in de eerste ontwikkelingsphase van Canada en de Verenigde Staten sprake was van een bewegelijke westelijke grens, zo kan thans ten aanzien van het Noordamerikaanse Continent worden gesproken van een bewegelijke noordelijke grens: het barre Noorden van Canada wordt geleidelijk opengelegd. De minerale rijkdommen van dit gebied hebben in het biezonder de stoot tot deze ontwikkeling gegeven. Ook de intensieve beoefening van de landbouw en de exploitatie van de houtrijkdom dragen hiertoe bij.

Die ontsluiting gaat stootsgewijs. Van overheidswege wordt practisch niet ingegrepen om tot een geordende samenhang te komen. Slechts de kolonisatie van landbouwers gaat in zekere mate gepaard met steun van de regering. De ontwikkeling van de mijnindustrie, die als de motor van het economische leven in geheel Noord-Canada kan worden beschouwd, is uitsluitend aan het particuliere initiatief te danken. Talloos zijn de inwoners, die op de een of andere manier gegrepen zijn door de goudkoorts en op kleine of grote schaal delen in de winsten en de verliezen van dit speculatieve bedrijf.

Mijngebied van N.W. Quebec.

Bij de ontwikkeling van de belangrijkste bodemschatten legt van de noordelijke gebieden van Canada het noordwestelijke deel van de provincie Quebec in de laatste decennia de meest opvallende activiteit aan de dag. Dit betreft in het biezonder de graafschappen Abitibi en Temiscamingue. Dit gebied is opengelegd door het tot standkomen van de grote transcontinentale spoorlijn van de Canadian National Railways, die in 1915 in het Noorden van de provincie Quebec gereed kwam. Vóórdien was slechts een aantal kolonisten van het Zuiden langs de Ottawa-rivier in het gebied doorgedrongen. Na 1915 begon ook in het Noorden de kolonisatie en werd land uitgegeven aan de boeren, die zich hier wilden vestigen.

De opbloei van dit gebied is evenwel te danken aan de mijnindustrie, die hier na 1920 haar grote vlucht nam.

Amos is het oudste stadje van de streek en tevens het administratieve centrum. Na een korte „boom"-periode voor Amos heeft de grootste bedrijvigheid zich verplaatst naar de steden van het meer zuidelijk liggende mijnbekken, waarvan Noranda-Rouyn de voornaamste plaats is. Het merkwaardige is de ongeordende groei van de mijnstadje. Zodra ontdekt is dat de exploitatie van goudmijnen in de omgeving lonend is, komt de eerste vestiging tot stand. Van enige ordening is hierbij geen sprake. De meeste steden in de zuidelijke mijngordel waren er, vóórdat spoor- of autowegen waren aangelegd. Het passagiersvervoer en de aanvoer van materiaal geschiedden grotendeels met watervliegtuigen, die op een van de vele meertjes landden.

Aanvankelijk woonde men in tenten, later in houten gebouwen, die uiteindelijk door gebouwen van steen zijn vervangen. De steden maken ook thans nog een rommeligen indruk, daar een vast bouwplan ontbreekt.

Vaddor en Balacite zijn eerst kort vóór de oorlog ontstane centra van de mijnindustrie.

Bevolking.

Van 1921 tot 1941 groeide de bevolking in de beide graafschappen Abitibi en Temiscamingue van 26.000 tot 108.000. Men verwacht, dat in de komende tien jaren de bevolking zal toenemen tot 200.000 à 300.000 zielen. Gedurende de oorlog heeft de ontwikkeling van dit gebied geleden door het feit, dat men arbeidskrachten van de goudmijnen moest overbrengen naar voor de oorlogvoering meer belangrijke bedrijven. Op het ogenblik wordt een sterkere groei nog geremd, zowel door gebrek aan arbeidskrachten als door gebrek aan materiaal. Bovendien baart de woningtoestand zorgen.

De bevolking van N. W. Quebec is in meerderheid — namelijk 80 % van Franse oorsprong 10% is van Engels-Candese afkomst, terwijl de overige 10% uit verschillende nationaliteiten van Oost- en Zuid-Europa is samengesteld. Deze laatste leveren een groot contingent van de mijnwerkers. In totaal werken 8.000 man in de mijnen. De kolonisten, waarmede bedoeld worden de farmers, die een boerderij hebben gesticht na met behulp van de regering een deel van het oerbos te hebben ontgonnen, zijn grotendeels Frans - Canadezen. Verder valt een vermenging te constateren van Frans- en Engels-Canadezen in de meer intellectuele beroepen.

Goudzoekers.

De voorhoede van de economische ontwikkeling van N. W. Quebec vormen de goudzoekers. In dit gebied alleen zijn ongeveer 900 prospectors werkzaam, die per kano of 's winters met hondensleeën er op uittrekken tot ver in de arctische streken. Zodra zij een vondst hebben gedaan, die veelbelovend schijnt, worden door promotors maatschappijen gevormd, en, indien men het nodige kapitaal bijeen kan krijgen, wordt begonnen met het boren, teneinde vast te stellen, of het erts een voldoende goudgehalte heeft om de exploitatie lonend te maken. De boringen worden in loondienst uitgevoerd door verschillende daarin gespecialiseerde ondernemingen. In de laatste tijd geschiedt de exploratie van N. W. Quebec efficiënter, doordat gebruik wordt gemaakt van luchtkartering en van geophysische onderzoekmethodes.

Toestand mijnindustrie.

Er zijn op het ogenblik in N. W. Quebec een 30-tal mijnen in exploitatie. Goud is het belangrijkste product; verder zijn van belang koper, zink, lood en molybdeen. Sinds het einde van de oorlog is men met volle kracht begonnen met het exploitatie brengen van nieuwe mijnen. Binnenkort zal het aantal in gebruik zijnde mijnen ongeveer verdubbeld zijn. De toenemende belangrijkheid van de minerale productie van de provincie Quebec blijkt uit het volgende overzicht.

jaar	Productie-waarde in millioen dollars
1898	1,7
1900	2,5
1910	7,3
1920	28,4
1930	41,2
1940	86,4
1941	98,7
1942	104,3
1943	101,6
1944	99,2
1945	99,8

Van de minerale productie van de provincie Québec komt 60% uit het Noordwestelijke deel; 40% van de totale minerale productie bestaat uit goud. De productie van de gezamenlijke mijnen in Noord-West Québec bedroeg in 1942 circa 60 millioen dollar. In hetzelfde jaar werd door de mijnindustrie van Noord-West Québec alleen 8 millioen dollar uitgegeven voor de aankoop van machinerieën en ander voor de mijnen benodigd materiaal.

In waarde van de productie volgen de Canadese mijnen op de derde plaats na de industrie en de landbouw.

In 1938 bedroeg het aandeel van de mijnindustrie in de totale Canadese uitvoer circa 20%, naar belangrijkheid volgende op de landbouw met 38% van de waarde van de totale uitvoer en hout en papier met 26%. Het is zonder meer duidelijk, dat de mijnindustrie voor de Canadese volkshuishouding van het allergrootste belang is.

Landbouw.

Sinds de aanleg van de spoorwegen van de Canadian National Railways in 1915 heeft de Departement van Kolonisatie van de provincie Québec met steun van de Federale Regering het uitgeven van boerderijen, vooral in het gebied rondom Amos ter hand genomen. Er is onder de gegadigden een zekere selectie toegepast, terwijl financiële steun en technische voorlichting worden gegeven. Zeer veel wordt evenwel aan het particulier initiatief overgelaten en vele landbouwers hebben het hoofd niet boven water kunnen houden. In de beide genoemde graafschappen zijn momenteel 8.821 boerderijen, die ondertoezicht staan van het Departement van Kolonisatie. Er zijn grote, modern ingerichte bedrijven bij. Deze succesrijke ontwikkeling is evenwel alleen mogelijk geweest doordat men in de nabij gelegen centra van de mijnindustrie een afzetgebied heeft gevonden, waar goede prijzen voor de producten gemaakt kunnen worden. Men verbouwt haver, gerst, aardappelen en groenten. Ook de zuivelproductie is omvangrijk. In Noord-West Québec zijn 20 melkfabrieken.

Bosbouw.

De landbouw gaat hand in hand met het bosbedrijf. Het merendeel van de landbouwers op de kleinere bedrijven vullen hun verdiensten aan door de verkoop van hout van hun eigen terrein en door werkzaamheden gedurende de winter bij de houtkap.

Van de totale oppervlakte van 37.034 vierkante mijlen van de graafschappen Abitibi en Temiscamingue is 19.418 vierkante mijlen met bos bedekt. Er zijn evenwel slechts 837 vierkante mijlen in exploitatie.

De productie bedroeg in 1939 ongeveer 36.500.000 vierkante voet. De voornaamste houtsoorten zijn pulpwood, softwood en firewood.

De in dit gebied werkzame Canadian International Paper Company verwekt 80% van de totale roeveelheid hout, voornamelijk tot hoeveelheid hout voornamelijk tot neming heeft zagerijen aan de beneden Ottawa-rivier en heeft gedurende het seizoen meer dan 2000 arbeiders in dienst.

Ontwikkeling Noord-Oost Suébec.

De grote activiteit in het Noordwestelijke deel van Québec is slechts een onderdeel van een grotere ontwikkeling. Ook in het Noordoostelijke deel dezer provincie tekenen zich belangrijke gebeurtenissen af. Zo heeft voor de exploratie en exploitatie van het Noordelijk deel van Migara, gelegen in het Noord-Oosten van de provincie Québec, de Noordamerikaanse Hollinger Company grote concessies verworven. Er zijn in die streek grote hoeveelheden ijzererts aanwezig. Ook goud en steenkool zouden er te vinden zijn.

Met het oog op de ontginning van dit gebied worden spoorwegen aangelegd en zal onder meer van de watervallen in de bovenloop van de Hamilton-rivier, die een hoogte hebben van ongeveer tweemaal die van de Niagara Falls, gebruik worden gemaakt voor het opwekken van electriciteit. Ook de houtexploitatie van Labradon is ter hand genomen; verschillende ondernemingen zullen binnenkort rondom de Hamilton-baai aan het werk zijn.

De „drang naar het Noorden" openbaart zich eveneens in de andere provincies. Het mijngebied in Noord-Ontario heeft al een langere ontwikkeling achter de rug. Meer Westelijk zijn de meest opvallende ondernemingen de uraniummijnen bij Eldorado en de goudmijnen bij Yellowknife, beide in de Noordwestelijke Territories. De Canadese regering heeft de uraniummijnen in exploitatie gebracht als onderdeel van de plannen voor de ontwikkeling van de atoomenergie. Yellowknife is de nieuwste „boom-town" van Canada.

Voor de economische- en militaire ontwikkeling van Noord-Canada zijn mede van belang de plannen voor een uitgebreid wetenschappelijk onderzoek, omvattende zowel kartering als bodeminvestigatie. In dit verband dient genoemd te worden de zg. operatie-Muskox. Dit was een door het Canadese leger en de Canadese luchtstrijdkrachten georganiseerde expeditie om de moderne strijdmiddelen en -methodes in het arctische gebied te beproeven. Deze expeditie vormt slechts een onderdeel van verder gaande plannen van de Canadese en Noordamerikaanse regering voor een uitgebreide militaire verkenning van het Noordelijk deel van het Amerikaanse continent.

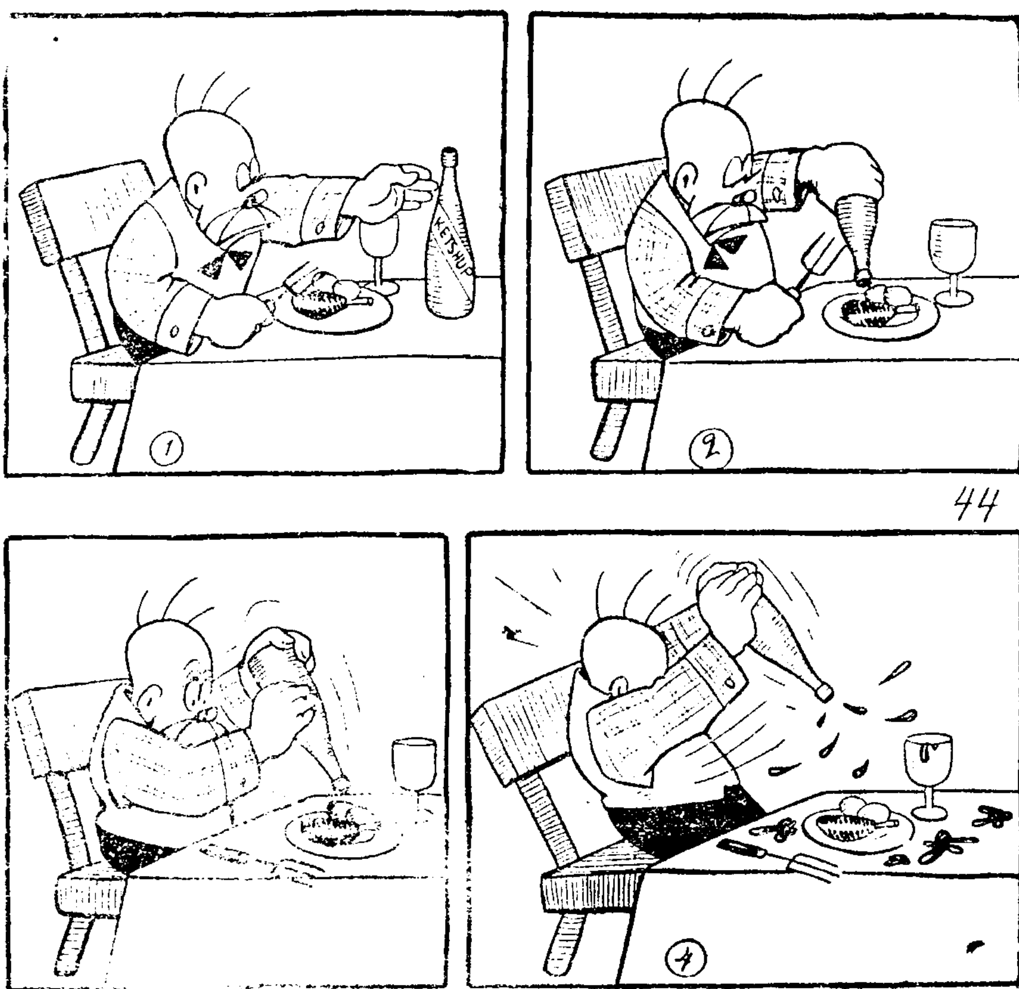
Conclusie.

Uit het hiervoor gaande blijkt, dat Canada's Noorden in het middelpunt staat van een actieve, veelzijdige politiek van ontwikkeling. Er is alleen een economische ontplooiing waarneembaar van nog grotere betekenis dan die, welke de Canadese volkshuishouding tijdens de oorlog reeds heeft te zien gegeven.

Voor Nederlandse mijningenieurs en technici liggen in de besproken gebieden toekomstmogelijkheden. Ook in de andere beroepen, zoals in de landbouw, zouden Nederlanders een kans kunnen maken.

Voor de Nederlandse industrie zou er mogelijk afzetgebied te vinden zijn voor machinerieën en andere voor de mijnindustrie belangrijke uitrustingen. In het boorbedrijf valt een stijgende vraag te constateren naar ruwe en industriële diamant.

(Economische Voorlichting).

ADAMSON IN HOTEL AMERICANO.

Ziet naar de dieren

De mensen zien naar de dieren en ze weten, dat men van hen leren kan. Men geeft elkaar soms liefelijke namen, daar men bij sommige dieren bepaalde ondeugden zeer sterk ziet uitkomen. Men moet iemand trots als een pauw, men heet en ander dom als een ezel, luid als een varken, doch óók de deugden komen naar voren. Men noemt iemand trouw als een hond.

Opvallend is, dat men in sommige landen die vergelijkingen niet neemt en er zeer kwaad over kan worden. Soms is dit een gebrek aan zin voor humor.

In geheel Europa was in de Middeleeuwen een boek bekend, dat onze kinderen nu nog lezen, de geschiedenis „Van den Vos Reinaerde", hierin laat een schrijver de beesten spreken en indirect critiseert hij zo alle sociale toestanden van de middeleeuwen. Nu lezen onze kinderen die verhaaltjes en ze lachen als ze lezen, hoe de beer zijn staart verloor, en hoe dom de ooievaar wel was en hoe ijdel de raaf met zijn stuk kaas in zijn bek.

Waar de mensen eeuwen om gelachen hebben, zal ook na ons nog wel om gelachen worden, doch nu is er een nieuwe poging in het zelfde genre.

Een zekere Engelse schrijver George Orwell heeft een klein boekje uitgegeven met de onschuldige titel „Animal Farm". Orwell is een Engels criticus afkomstig uit Bengalen, doch van meer belang is het voor ons te weten, dat hij in de oorlog tegen de Roden in Spanje meevocht aan de zijde van de Rechtsen. Zijn boek kwam dit jaar uit en men heeft gelachen in Engeland, in Amerika en op Curaçao, doch niet in Rusland.

Wat er aan de hand is? Het boek verteld ons hoe de beesten van een boerderij in opstand komen tegen hun dronken boer, na een ontroerende redevoering van een van de varkens, die er opwijst dat de beesten maar steeds moeten werken en dat de mensen niets doen dan hen uitbuiten. Met ontroerde stem wendt hij zich tot de koeien met de vraag „Wie drinkt Uw melk?" en tot de kippen zegt hij „Wie eet Uw eieren op?" en vooral stokt zijn stem in zijn keel als hij tot de biggen moet zeggen: „Nog dit jaar zult ge moeten sterven voor de mensen".

De beesten besluiten tot revolutie, ze maken een vlag, ze hebeen een nationale hymne, ze stellen zeven geboden op, ze spreken elkaar toe met „kameraad".

Ieder is gelijk, doch daar blijkt in de practijk niet veel van. Men meent een prachtige tijd tegemoet te gaan, doch men moet werken nog harder als vroeger. Wat te beginnen, alles wat gezegd is wordt ontkend, doch iedere keer op hun „meetings" klinkt de slagzin „Napoleon heeft altijd gelijk". Napoleon is de leider van de boederij. Het is een vermakkelijke geschiedenis.

Tragisch is vooral de geschiedenis van een oud paard, dat naar de slager gaat en zijn laatste woorden zijn werkelijk ontroerend.

We willen over deze onzin maar niet veel meer verraden, doch het is goed op een zware dag dit boek eens ter hand te nemen, en ge zult plezier hebben.

Koopt dus „Animal Farm" geschreven door George Orwell uitgegeven bij Harcourt Brace and Company New York.